

man vil gaa til noget saa vigtigt og betydningsfuldt som at forøge de offentlige Indtægter, enten det nu maatte være ved at skaffe forøget Udbytte af Statens Aktiver eller ved at skabe nye Indtægtskilder gennem Beskatning. Man vilde med Rette kunne irette de stærkeste Bøbrejdelser imod mig, hvis jeg ud af Hovedet greb visse Tal, fremsatte visse Forslag, uden at der forud for dem var gaaet de nøje og grundige Undersøgelser, som bør gaa.

Jeg har desuden i Gaar i mine Udtalelser antydnet —, og jeg skal gerne her underbygge det lidt nærmere —, hvorfor jeg ikke mener, at Øjeblikket dertil er kommet. Øjeblikket er visselig kommet til at vise en viddreven Sparsommelighed og den Holden igen overfor alle nye og ikke strengt nødvendige Udgifter, som jeg i Gaar betonedede vilde være det vigtigste Led i en kommende Finansplan her i Danmark. Dertil er Øjeblikket kommet straks, dertil er Øjeblikket saa at sige hver Dag i Aaret. Men det andet Led, Indtægternes Forøgelse, udtalte jeg i Gaar, vilde jeg ikke kunne stille noget Forslag om, før jeg havde faaet Overblik, et tilstrækkelig begrundet Overblik over, hvorledes Skattereformerne af 1908 virkede under nogenlunde normale Forhold. Disse Forhold ere ikke til Stede nu, jeg antager, at de vilde komme til Stede i Løbet af den Vinter, vi gaa i Møde. I hvert Fald skulde jeg mene, at hvis Forholdene i indeværende Finansaar skulde vise sig vedblivende at være deprimerede, ja saa ere vi nødte til at indrette os med Hensyn til vore finansielle Forholdsregler paa en saadan Depressionstilstand. Jeg tror ikke, det vil blive Tilfældet, men vi komme til at se nogen Tid an endnu, indens vi kunne danne os en begrundet Mening om disse Forhold.

Jeg skal desuden henpege paa de særlige Omstændigheder, jeg sidste Efteraar fra denne Plads henviste til med Hensyn til Overgangsforholdene ved Toldlovens og de nye Skatteloves Gennemførelse. Disse Forhold ere ikke svundne, endnu befinde vi os navnlig med Hensyn til Toldindtægterne i en Overgangsperiode for nogle af de vigtigste Posters Vedkommende. Endelig skal jeg henpege paa, at der sidder to Kommissioner i fuldt Arbejde, to Kommissioner, som hver for sig har særlig betydningsfulde Spørgsmaal vedrørende vore Finansforhold under Overvejelse. Den ene er en Kommission angaaende en Revision af Stempelloyen, der blev nedsat under Finansminister Brun, og hvortil jeg for øvrigt havde taget Initiativet, da jeg forinden ham bestyrede

Finansministeriet. Denne Kommission kan efter hvad der er blevet mig sagt, haabe at have endt sit Arbejde ved Foraarstid 1911, saaledes at altsaa Resultatet af dette Arbejde kan foreligge til Undersøgelse og Bearbejdelse af Regeringen nogle Maanedre, forinden Rigsdagssamlingen 1911—12 begynder. Den anden vigtige Kommission, hvis Arbejde ogsaa kan komme til at gribe ikke saa lidt ind i vore finansielle Forhold, er Finanskommissionen. Jeg antager, at Formodningen er for, at ogsaa denne Kommission vil kunne ende sit Arbejde i Løbet af den kommende Vinter, saaledes at dens forskellige Forslag og Overvejelser ligeledes kunne være til Benyttelse for Regeringen i Sommeren 1911. Jeg tror, det vil være noget letsindigt af en Finansminister at fremkomme med en endelig Finansplan, før disse Kommissioner have endt deres Arbejde, og før man paa Forhaand har det Materiale vel sigtet og vel bearbejdet, som da vil foreligge. Det ærede Medlem for Frederiksberg 2den Kreds (K. M. Klausen) sagde, at han troede ikke meget paa Sparsommelighed, han mente, det vilde blive ved Smaasummer. Jeg er til Dels enig med det ærede Medlem, hvis han kun tænker paa Indskrænkning af de bestaaende Udgifter. Smaasummer behøver det ganske vist ikke at blive, det kan godt blive Summer, der finansielt spille nogen Rolle. Men jeg er enig med det ærede Medlem, for saa vidt som heller ikke jeg tillægger denne Sparsommelighed den væsentligste Betydning. Jeg tror, at den vigtigste og betydningsfuldeste Sparsommelighed er at holde igen paa nye Udgifter, at undlade, hvad vi have været saa overordentlig ferme til paa hver eneste Finanslov og under Rigsdagens Arbejde hvert eneste Aar, at komme ind paa nye Udgifter, komme ind paa forskellige i og for sig højst prisværdige, ja, fortræffelige Foranstaltninger, men som i Løbet af faa Aar vise sig at svulme op til et saadant Omfang og en saadan Betydning, at det sluger Millioner. Det er det, vi skulle være varsomme med. Det ærede Medlem sagde, at det, jeg tænkte paa, var aabenbart nu at stoppe for den sociale Reformlovgivning. Nej, det tænker jeg ingenlunde paa, men hvad jeg ganske vist tænker paa, er dette, at samtidig med, at vi udføre bestaaende Reformlove efter deres Indhold og deres Aand — og disse sociale Reformlove ville, som vi alle ville have erfaret, selv om der ikke ændres noget i dem, Aar for Aar medføre stigende Udgifter